

GARP LİNYİTLERİ İŞLETMESİ (GLİ) YERALTI OCAKLARINDAKİ UZUNAYAK UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI

H. AYKUL * & H. AKÇAKOCA * & C. ŞENSÖĞÜT *

Özet

Bu çalışmada; GLİ, Tunçbilek bölgesinde yeraltı işletmelerinde mekanize ve klasik olarak yapılan kömür üretiminin genel olarak karşılaştırılması ele alınmıştır. Yapılan çalışmada; gözlemlerden, araştırmalardan, yerinde incelemelerden ve deneyimlerden yararlanılmıştır. Çalışmalar sonucunda; mekanize ayak üretim yönteminin daha ekonomik ve emniyetli olduğu bir kez daha vurgulanmıştır.

1. GİRİŞ

GLİ-Tunçbilek sahası, Tavşanlı-Domaniç karayolu üzerinde Tavşanlı'ya 13 km., Kütahya'ya 63 km. uzaklıkta yer almaktadır (Şekil 1). Rezerv sahası içinde yeraltı ve açık ocak sınırları, günümüz teknolojik ve ekonomik koşulları göz önünde bulundurularak ve büyük atımlı faylar dikkate alınarak belirlenmiş olup, rezervin büyük bir bölümü ancak yeraltı işletmesi ile üretilebilecek durumdadır. Buna karşılık bölgede halen yıllık üretimin yaklaşık % 85'i açık ocak sahaslarından yapılmaktadır. Önümüzdeki dönemlerde ise üretimin büyük bir kısmının, halen projelendirmesi tamamlanmış olan ve derin sahalara olarak adlandırılan yaklaşık 500-600 m derinliklerde yatıklanmış bulunan kömür damarlarından gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Kömür damar kalınlığı tektonizmaya bağlı olarak 4.0-12.0 m [2] [5] arasında değişmekte olup, ortalama 6-8 m. civarındadır. Ana linyit damarının yatımı genel olarak 10° dir. Damar içinde muhtelif kalınlıkta tabaka ve adese halinde ara kesmeler mevcuttur. Damarın taban ve tavan taşı marndır. Marın karakterli yaklaşık 3 adet ara kesme damar içersinde ortalama 0.2 – 0.35 m. kalınlıkta yer almaktadır [2], [5]. Genel olarak taban taşının basınç dayanımı $300-700 \text{ kg/cm}^2$, tavan taşının tek eksenli basınç dayanımı ise $500-600 \text{ kg/cm}^2$ arasındadır. Tavan kömürü içinde yer yer görülen "kaynak taşları"nın tek eksenli basınç dayanımı 1300 kg/cm^2 ye kadar çıkabilmektedir [1].